

HANDEN UIT DE MOUWEN

“Wij zijn eigenaar, de bewoners voeren het eigenaarschap”

Steeds meer senioren zoeken naar een prettiger manier van leven waarin wonen en zorg is gecombineerd en waarbij er geen sprake is van betutteling of een ziekenhuissfeer. Daarvoor is naast een bouwkundige renovatie van oude zorggebouwen ook een transformatieproces bij de ouderen zelf nodig. Willeke Janssen (57) is transformatiemanager bij Habion, een woningcorporatie voor ouderen. Zij helpt bewoners minder afhankelijk te worden van instellingen.

‘De Boomborg’ in Hilversum was voorheen een traditioneel verzorgingscomplex, met aanleunwoningen, zorgappartementen, een verpleegafdeling en een aantal koopappartementen met zorg-op-maat. Zes jaar geleden begon Habion oud zorgvastgoed te transformeren tot woongebouwen met sociale huurappartementen en gemeenschappelijke voorzieningen. Rond die tijd stopte Willeke Janssen als IC-verpleegkundige en wilde iets anders gaan doen. Janssen: “Ik had nooit gewerkt bij een woningcorporatie, maar iemand gaf me deze tip. Tijdens het sollicitatiegesprek vroeg de directeur van Habion: ‘Hoe denk jij over verzorgings- en verpleegtehuizen?’ Mijn antwoord floept eruit: ‘Niemand wil daar toch zijn als oudere. Kan dat niet anders?’ Hij zei daarop: ‘Ja hoor, wij hebben tachtig van dat soort locaties. Als jij daar wat mee kan, ben je aangenomen.’ Hij had mensen nodig om samen met de bewoners van de Habion-locaties leefgemeenschappen te smeden die beantwoorden aan wat de bewoners willen. Ik ben er nog steeds mee bezig. Nu hier, in De Boomborg.”

Willeke Janssen is transformatiemanager bij Habion, de landelijke woningcorporatie voor ouderen.

‘THUISMAKEN’

Het startpunt van het transformatieproces was voor Habion de vraag aan de bewoners wat zij anders wilden. Uit die enquête kwamen drie gelijklopende wensen: zelf bepalen hoe je oud wil worden, een beetje reuring en gezelligheid en verzorging die goed is en flexibel zodat je niet meer hoeft te verhuizen naar een instelling. Janssen: “Zorg is geen corporatietak, maar we kunnen wel zorg door partners laten aanbieden. De zorgorganisaties werken dan wel in het gebouw van Habion, maar er rijden geen ziekenhuisbedden door de gang als de bewoners dat niet willen.” Waarom doet een corporatie dit allemaal? Janssen hoeft niet lang na te denken: “Nou simpel, het gaat om onze bewoners. Die zijn oud en kwetsbaar. Zorgindicaties brengen geen uitkomst meer, want die zijn weggesaneerd. Hier mogen de bewoners blijven, ze hoeven niet meer te verhuizen.” De Boomborg in Hilversum is het zesde transformatietraject van Habion. Het ging anderhalf jaar geleden van start. Aanleiding was leegstand en de gewijzigde zorgwetgeving. “Wij hebben hier samen met de bewoners een apart traject voor verandering ontwikkeld. We noemen het ‘Thuismaken’, want zelfstandigheid wil zeggen dat je weet waar je ‘thuis’ is, in de wijk waar je woont of in een woonvorm als deze.

Zolang mogelijk thuis blijven wonen wil hier zeggen dat huurders in ons woongebouw zelfstandig kunnen wonen. Habion is weliswaar eigenaar, maar de bewoners voeren het eigenaarschap.”

‘LIV INN’

Intussen gaan de renovatie- en transformatiewerkzaamheden in De Boomborg in strak tempo door. De gevels zijn geïsoleerd, er komen zonnepanelen op de daken, raampartijen zijn aangepast en nieuwe leidingen voor E- en W-installaties zijn gelegd. Willeke Janssen en haar collega-transformatiemanager Ank Sneekes hebben het nu extra druk met alles wat met het wonen en de bewonersgemeenschap te maken heeft. Janssen geeft een korte rondleiding langs de belangrijkste bouwkundige ingrepen die van het woongebouw een ‘thuis’ maken. Ze manoeuvreert handig tussen constructie- en uitvoering, houtstapels en stroomkabels terwijl ze uitlegt wat er straks “helemaal af” is. “Kijk, hier komt de leefkeuken, daar het huistheater en een binnentuin, en daar een familiekamer en een werkkamer. Er is ook een zorgpunt, een atelier en buiten komt een moestuin. Het totale concept heet ‘Liv inn* Hilversum.’ Het wordt gerealiseerd met en gestuurd door de bewoners van de locatie. Rode draad daarbij is de zogeheten ‘Róring-methode’, ontwikkeld door Janssen. Dat programma bestrijkt een periode van twee jaar en heeft een beproefde opbouw van onder meer inspiratiedagen, werkateliers, terugkomdagen, werksessies en gangmakersavonden. ■

*) NB: ‘inn’ is het Engelse woord voor ‘herberg’